PAO / PMA
Tomi Lindholm

LVM/1024/03/2015

31.3.2016

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle 1.4.2016

Vastine liikenne- ja viestintävaliokunnalle postilaista annetuista lausunnoista

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä vastinetta valiokunnalle osoitetuista lausunnoista postilain muuttamisesta.

Kaikki lausunnonantajat Posti- ja logistiikka alan unioni PAU ry:tä lukuun ottamatta pitivät esitystä ja sen tavoitteita normien purkamisesta, liiketoimintamahdollisuuksien parantamisesta, alalle tulon esteiden poistamisesta ja hallinnollisen taakan vähentämisestä kannatettavina. Osa lausunnonantajista katsoi, ettei niillä ole esitykseen lausuttavaa.

Useat lausunnonantajat toivat esiin, että postilakiin esitettävät uudet pykälät 41 a postilähetysten merkitsemisestä ja 43 a virheellisesti jaettujen lähetysten palauttamisesta ovat postin vastaanottajien kannalta positiivisia asioita. Kyseisiä velvoitteita ei myöskään pidetty alalle tulon esteenä ja lausunnoissa tuotiin esiin, että ne ovat tärkeitä postiyritysten tasapuolisen kohtelun näkökulmasta.

Muutama lausunnonantaja toi lausunnossaan esiin, että hallituksen esityksessä 24 §:n kirjauksen mukaan postiyritys voitaisiin jatkossa velvoittaa tarjoamaan Viestintäviraston määräyksestä yleispalvelua myös muulla alueella kuin alueella, jonka se on Viestintävirastolle 5 §:n mukaisesti ilmoittanut, mikä sisältää mahdollisesti merkittävän liiketoimintariskin.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että esityksen perusteluissa on todettu, että postiyritys voidaan velvoittaa tarjoamaan muutakin yleispalvelua kuin sitä, mitä se on tarjonnut, jos se on yleispalvelun turvaamisen kannalta välttämätöntä, eikä velvoitteen asettaminen ole postiyrityksen kannalta kohtuutonta. Kyseinen velvollisuus on kirjattu myös nykyisen postilain 24 §:n 3 momenttiin, joten esitys ei muuta siltä osin nykyistä oikeustilaa.

Säännöksen mukainen menettely on tarkoitettu käytettäväksi vain sellaisissa erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa yleispalvelua ei kyetä muuten turvaamaan. Tällaisena poikkeuksellisena tilanteena voitaisiin pitää esimerkiksi sitä, että yleispalveluyritys lopettaisi toimintansa jollakin alueella kokonaan eikä alueella olisi muita postiyrityksiä. Tällöin olisi tarpeen määrätä yritys, joka huolehtisi alueen yleispalvelusta. Käytännössä Viestintävirasto ei yleispalveluvelvoitetta asettaessaan voi velvoittaa esimerkiksi Itä-Suomessa toimivaa postiyritystä tarjoamaan yleispalvelua Keski-Suomessa, koska tällainen velvollisuus olisi selvästi kohtuuton.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry toi lausunnossaan esiin, että ilmoitusmenettelyyn siirtyminen olisi tullut tehdä osana laajempaa postilain uudistamista. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että on perusteltua tehdä postilain uudistaminen kahdessa osassa, koska toimilupajärjestelmästä

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

luopuminen on selkeä kokonaisuus, jota kehittämällä voidaan tehokkaasti purkaa alan toimintaa ja kehitystä haittaavia normeja. Lisäksi hankkeella parannetaan postiyritysten liiketoimintamahdollisuuksia ja poistetaan hallinnollista taakka sekä postiyrityksiltä että viranomaisilta.

Posti- ja logistiikka alan unioni PAU ry toi esiin, että kannattavien postituserien siirtyminen Postilta kilpailevaan jakeluverkkoon heikentää Posti Oy:n kannattavuutta. Liikenne- ja viestintäministeriö huomauttaa, että Posti Oy on omassa lausunnossaan tukenut markkinoiden avaamista kilpailulle ja todennut muun muassa seuraavaa: ”kilpailun edistäminen kuuluu hyvän talouden perusperiaatteisiin. Posti- ja logistiikka-ala on jo tällä hetkellä Suomessa hyvin kilpailtu ja kilpailun lisääminen kirjepostin jakelussa on luonnollinen jatke tälle kehitykselle”.

Posti Oy myös toteaa lausunnossaan, että: ”lainmuutos sinällään ei aiheuta Posti Oy:n arvion mukaan henkilöstön kannalta muutoksia” ja että: ”suurin muutosvoima postimarkkinoilla myös työllisyyden kannalta on tällä hetkellä digitalisaatio ja sen aikaansaama postilähetysten määrän väheneminen”. Posti Oy ei siis näe lisääntyvää kilpailua huonona asiana ja se ei myöskään ole suurin syy postilähetysten vähenemiseen. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että postilain toisessa vaiheessa tullaan tarkastelemaan esimerkiksi yleispalveluvelvoitteiden ajantasaisuutta. Tarkemmin postinlain uudistamisen toisesta vaiheesta kerrotaan seuraavassa kappaleessa.

Useat lausunnonantajat ovat huomioineet lausunnoissaan postilain uudistamisen toisen vaiheen ja toivoneet, että hanke etenisi nopeasti alan sääntelyn ajantasaistamiseksi. Ministeriö on aloittanut toisen vaiheen valmistelun pyytämällä laajalta joukolta sidosryhmiä lausuntoa siitä, mitä postilaissa tulisi muuttaa ja, mitä muutoksia ei pitäisi uudistuksen yhteydessä tehdä. Tällä hetkellä on käynnissä esivalmistelu, jossa ministeriö käy lausuntoja läpi ja valmistelee arviomuistion hankkeen tavoitteista. Tällä hetkellä ei siis vielä ole linjauksia tai arvioita siitä, mitä hankkeessa tullaan esittämään. Joitakin esiin nousseita teemoja ovat osoiterekisterin avoimuus, pääsy postin jakeluverkkoon, osoitteenmuutos- ja jakelukeskeytyspalvelun järjestäminen yhdeltä luukulta ja yleispalveluvelvoitteen modernisointi. Tarkoitus on tuoda hallituksen esitys eduskunnan käsiteltäväksi vielä tämän vuoden lopussa.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi